

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Звітність бізнесу

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр
молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2019

курсу

3

номер курсу, на якому викладається дисципліна

форма навчання

денна, заочна
форма навчання

статус дисципліни

вибіркова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Нагорна Ірина Володимирівна,
старший викладач кафедри міжнародного
бізнесу, фінансів та обліку,
кандидат економічних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму розроблено на підставі силабусу навчальної дисципліни,
 затверженого на засіданні методичної ради інституту

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
Протокол від 17.05.2021 р. №7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань про зміст, структуру звітності та професійних практичних навичок про порядок складання і використання звітності підприємства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є система звітності підприємства.

Навчальна дисципліна передбачає знання основ бухгалтерського обліку, економіки підприємства та планується до вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавр на 3 курсі.

Мова викладання – українська / англійська.

У результаті вивчення дисципліни студент має

знати:

- поняття та призначення звітності підприємств;
- загальні принципи формування фінансової звітності за національними стандартами;
- основні положення (стандарти), що регламентують порядок складання звітності;
- заключні роботи перед складанням фінансової звітності та основні етапи її підготовки;
- терміни подання кожного виду звітності;
- склад, структуру та порядок складання форм фінансової звітності;
- порівнянність показників фінансової звітності підприємства;
- основи складання консолідований фінансової звітності;
- порядок формування показників статистичної звітності;
- основи управлінської звітності підприємств.

вміти:

- вміти розрізняти статистичну, бухгалтерську та внутрішньогосподарську звітність;
- складати форми періодичної і річної фінансової звітності;
- заповнювати форми статистичної звітності;
- складати форми внутрішньогосподарської звітності;
- виправляти помилки у фінансовій звітності і вносити зміни до її показників;
- виправляти помилки у статистичній, податковій та внутрішньогосподарській звітності;
- здійснювати контроль і аналіз показників фінансової звітності та приймати відповідні управлінські рішення з метою раціонального використання ресурсів підприємства.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття та призначення звітності підприємств

Мета і завдання звітності. Склад і структура звітності: фінансова, податкова, статистична та управлінська. Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних.

Принципи побудови форм звітності. Підготовка облікових даних для складання звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення звітних форм. Порядок подання та оприлюднення звітності підприємств.

Тема 2. Фінансова звітність, її сутність та значення

Поняття фінансової звітності та її види. Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення звітних форм. Порядок подання та оприлюднення звітності підприємств. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансових звітів».

Тема 3. Склад, структура та порядок складання Балансу

Принципи побудови та структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст чинної форми балансу. Визнання статей балансу. Характеристика розділів і статей балансу. Загальні принципи оцінювання статей балансу. Особливості оцінювання та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань, забезпечень. Підготовка облікових даних для складання балансу, методика і техніка заповнення балансу. Примітки до балансу.

Тема 4. Аналіз фінансової стійкості і ліквідності за даними балансу

Сутність фінансової стійкості та напрями її аналізу. Система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства. Методика визначення типу фінансової стійкості підприємства. Методика розрахунку і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості. Економічний зміст категорій «ліквідність» і «платоспроможність». Аналіз ліквідності балансу. Система відносних показників оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства. Оперативний аналіз платоспроможності.

Тема 5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) та порядок його складання

Визначення звіту про фінансові результати. Мета складання та структура звіту про фінансові результати. Доходи. Витрати. Прибуток (збиток). Сукупний дохід. Елементи операційних витрат. Прибуток на акцію.

Методика складання окремих розділів звіту про фінансові результати. Зв'язок статей звіту про фінансові результати з планом рахунків.

Тема 6. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів

Економічний зміст і класифікація грошових потоків. Аналіз руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Напрями аналізу та система показників оцінювання грошових потоків. Завдання та інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання капіталу. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Факторний аналіз показників фінансових результатів.

Тема 7. Особливості формування звіту про рух грошових коштів

Прямий та непрямий методи складання звіту про рух грошових коштів. Етапи складання звіту про рух грошових коштів за різними методами. Визначення руху грошових коштів в результаті операційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті фінансової діяльності. Визначення чистого руху коштів за звітний період. Облік впливу зміни валютних курсів. Визначення і звіряння залишку грошових коштів на кінець року.

Тема 8. Порядок складання звіту про власний капітал

Власний капітал та його функції. Елементи власного капіталу. Зареєстрований капітал. Капітал у дооцінках. Додатковий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Неоплачений капітал. Вилучений капітал. Чисті активи підприємства.

Визначення скоригованого залишку власного капіталу на початок року. Відображення змін у складі власного капіталу. Визначення залишку власного капіталу на кінець року.

Тема 9. Основи складання консолідованої фінансової звітності

Об'єднання підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань. П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств». Холдингова компанія. Материнське (холдингове) підприємство. Дочірнє підприємство. Випадки складання зведеної та консолідованої фінансової звітності.

НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність». Контроль материнського підприємства над дочірнім. Принципи включення показників фінансової звітності дочірнього підприємства до консолідованої фінансової звітності.

Склад і форми консолідований фінансової звітності. Внутрігрупові операції. Внутрігрупове сальдо. Частка меншості. Балансова вартість інвестицій у дочірні підприємства. Частка материнського підприємства в чистих активах дочірнього. Гудвіл при консолідації. Відображення реалізованих прибутків та збитків від внутрішньогрупових операцій.

Тема 10. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Загальні положення НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» та його застосовуються суб'єктами малого підприємництва, які визнані такими відповідно до чинного законодавства, і представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Зміст і форма Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі Балансу (форма №1-м) і Звіту про фінансові результати (форма №2-м) та порядок заповнення його статей.

Зміст і форма Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі Балансу (форма №1-м) і Звіту про фінансові результати (форма №2-м) та порядок заповнення його статей.

Тема 11. Порядок формування показників спеціальної та статистичної звітності

Суть, мета і завдання статистичної звітності. Загальнодержавний табель форм статистичної звітності для об'єднань, підприємств, організацій і установ України всіх форм власності. Зміст та порядок заповнення головних форм статистичної звітності.

Склад податкової звітності, правила та періодичність її подання. Структура та зміст Декларації про прибуток підприємства. Порядок складання декларації та джерела інформації.

Структура та зміст Податкової декларації з податку на додану вартість. Порядок складання декларації та джерела інформації. Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків, і сум утриманого з них податків. Інші форми податкової звітності.

Тема 12. Порядок формування управлінської звітності підприємств

Поняття управлінської звітності, принципи розроблення. Внутрішня звітність підрозділів. Формування та склад управлінської звітності про фінансовий стан підприємства. Формування та склад управлінської звітності про результати діяльності. Формування та склад управлінської звітності про рух коштів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																						
	дenna форма										заочна форма												
	повна					скорочена					повна					скорочена							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			
Тема 1. Поняття та призначення звітності підприємств	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 2. Фінансова звітність, її сутність та значення	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 3. Склад, структура та порядок складання Балансу	14	2	2	2	10									18	2	2	2	14					
Тема 4. Аналіз фінансової стійкості і ліквідності за даними балансу	14	2	2	2	10									18	2	2	2	14					
Тема 5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) та порядок його складання	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 6. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 7. Особливості формування звіту про рух грошових коштів	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 8. Порядок складання звіту про власний капітал	14	2	2	2	10									14				14					
Тема 9. Основи складання консолідованої фінансової звітності	14	2	2	2	10									14				14					

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																	
	денна форма												заочна форма					
	повна						скорочена						повна					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 10. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	14	2		2		10							14				14	
Тема 11. Порядок формування показників спеціальної та статистичної звітності	14	2		2		10							14				14	
Тема 12. Порядок формування управлінської звітності підприємств	26	6		6		14							18	2		2	14	
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124							180/6	6		6	168	

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні у відповідному інтерактивному курсі на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.heti.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5911>.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Поняття та призначення звітності підприємств

Питання 1. Склад і структура річної звітності в Україні.

Питання 2. Класифікація та регламентація звітності підприємства.

Тема 2. Фінансова звітність, її сутність та значення

Питання 1. Загальні вимоги до оформлення, складання та подання звітності.

Питання 2. Організація складання звітності.

Тема 3. Склад, структура та порядок складання Балансу

Питання 1. Характеристика розділів активу балансу.

Питання 2. Характеристика розділів пасиву балансу.

Тема 4. Аналіз фінансової стійкості і ліквідності за даними балансу

Питання 1. Методика визначення типу фінансової стійкості підприємства.

Питання 2. Аналіз ліквідності балансу.

Тема 5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) та порядок його складання

Питання 1. Загальні вимоги щодо формування результатів діяльності підприємства.

Питання 2. Визнання доходів і витрат та їх відображення у фінансовій та податковій звітності.

Тема 6. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів

Питання 1. Визначення чистого прибутку (збитку) підприємства.

Питання 2. Склад і структура елементів операційних витрат.

Тема 7. Особливості формування звіту про рух грошових коштів

Питання 1. Порядок виявлення грошових коштів у результаті фінансової діяльності.

Питання 2. Розрахунок зміни обсягу (розміру) грошових коштів за звітний період.

Тема 8. Порядок складання звіту про власний капітал

Питання 1. Складники власного капіталу.

Питання 2. Зміст статей про власний капітал.

Тема 9. Основи складання консолідованої фінансової звітності

Питання 1. Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Консолідована фінансова звітність».

Питання 2. Розкриття інформації про складання консолідованої фінансової звітності у примітках до звітності.

Тема 10. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Питання 1. Загальні положення НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Питання 2. Структура і зміст спрощеної фінансової звітності малого підприємства та мікропідприємства.

Тема 11. Порядок формування показників спеціальної та статистичної звітності

Питання 1. Статистична звітність щодо праці, її зміст, джерела інформації і порядок подання.

Питання 2. Статистична звітність щодо фінансів підприємства, її зміст, джерела і порядок подання.

Тема 12. Порядок формування управлінської звітності підприємств

Питання 1. Фактори, які впливають на побудову форм внутрішньогосподарської звітності.

Питання 2. Центри виникнення витрат і центри відповідальності.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено у відповідному інтерактивному курсі на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.hlei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5911>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1. Поняття та призначення звітності підприємств</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.2	<i>Тема 2. Фінансова звітність, її сутність та значення</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.3	<i>Тема 3. Склад, структура та порядок складання Балансу</i>		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		дenna	заочна
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.4	<i>Тема 4. Аналіз фінансової стійкості і ліквідності за даними балансу</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.5	<i>Тема 5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) та порядок його складання</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.6	<i>Тема 6. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.7	<i>Тема 7. Особливості формування звіту про рух грошових коштів</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.8	<i>Тема 8. Порядок складання звіту про власний капітал</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.9	<i>Тема 9. Основи складання консолідованої фінансової звітності</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.10	<i>Тема 10. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.11	<i>Тема 11. Порядок формування показників спеціальної та статистичної звітності</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	2
	Тестування на Порталі	2	2
1.12	<i>Тема 12. Порядок формування управлінської звітності підприємств</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних) завдань на заняттях і в позаурочний час	8	8
	Тестування на Порталі	8	8
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		дenna	заочна
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	20	20
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	10
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	10	10
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основні джерела інформації

1. Пантелейєв В. П. Звітність підприємств : навчальний посібник / В. П. Пантелейєв, О. А. Юрченко. – Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. – 432 с.
2. Сопко В. В. Дисциплінарна матриця управлінської звітності: монографія / В. В. Сопко. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2016. – 455 с.

6.2. Додаткові джерела інформації

3. Боднар М. М. Звітність підприємства : підручник / М. М. Боднар. – Київ : «Центр навчальної літератури», 2019. – 570 с.
4. Глушач Ю.С. Фінансова звітність за П(С)БО : навчально-методичний посібник / Ю. С. Глушач – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018. – 88 с.